TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2007. gada 16. janvārī *

Lieta C-265/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Cour de cassation* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 21. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2005. gada 27. jūnijā, tiesvedībā

José Perez Naranjo

pret

Caisse régionale d'assurance maladie (CRAM) Nord-Picardie.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], R. Šintgens [*R. Schintgen*], P. Kūris [*P. Kūris*], E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents) un J. Klučka [*J. Klučka*], tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], E. Levits, A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*],

* Tiesvedības valoda — franču.

ģenerāladvokāts L. A. Hēlhuds [*L. A. Geelhoed*],

sekretāre K. Štranca-Slavičeka [*K. Sztranc-Sławiczek*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 20. jūnijā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Hosē Peresa Naranjo [*José Perez Naranjo*] vārdā — *SCP Thomas-Raquin et Benabent, avocat,*

— *Caisse régionale d'assurance maladie* (*CRAM*) *Nord-Picardie* [Ziemeļpikardijas reģiona Slimokase (*CRAM*)] vārdā — Ž. A. Blāns [*J.-A. Blanc*], *avocat,*

— Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un O. Kristmane [*O. Christmann*], pārstāvji,

— Spānijas valdības vārdā — I. del Kuviljo Kontrerass [*I. del Cuvillo Contreras*] un A. Sampols Pukurujs [*A. Sampol Pucurull*], pārstāvji,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz Dž. Aijello [*G. Aiello*], *avvocato dello Stato,*

— Somijas valdības vārdā — T. Pinne [*T. Pynnä*], pārstāve,

— Apvienotās Karalistes vārdā — K. Vaita [*C. White*], pārstāve, kurai palīdz T. de la Mare [*T. de la Mare*], *barrister*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — D. Martins [*D. Martin*] un M. Ž. Žonsī [*M.-J. Jonczy*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 13. jūlijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 4. panta 2.a punktu, 10.a pantu, 19. panta 1. punktu un 95.b pantu, kā arī II a pielikumu Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 1408/71").

2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar tiesvedību starp Hosē Peresu Naranjo un Ziemeļpikardijas reģiona Slimokasi (*CRAM*) par minētās personas lūgumu izmaksāt tam papildu pabalstu (turpmāk tekstā — "papildu pabalsts") no *Fonds national de solidarité* [Nacionālais solidaritātes fonds], kas 1994. gada 1. janvārī tika pārdēvēts par *Fonds de solidarité vieillesse* [Vecuma solidaritātes fonds] (turpmāk tekstā — "Fonds").

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesības

3 Regulas Nr. 1408/71 4. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Šī regula attiecas uz visiem tiesību aktiem, kuri skar šādas sociālā nodrošinājuma jomas:

[..]

c) vecuma pabalsti;

[..]."

4 Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punktā ir noteikts:

"Šī regula attiecas arī uz īpašiem uz iemaksām nebalstītiem pabalstiem [speciāliem no iemaksām neatkarīgiem pabalstiem], kuri paredzēti tiesību aktos vai sistēmās, kas nav 1. punktā minētās vai kas ir izslēgtas ar 4. punktu, gadījumos, kad šādi pabalsti ir paredzēti:

a) vai nu lai nodrošinātu papildu nodrošinājumu, aizvietojuma nodrošinājumu vai palīgnodrošinājumu pret riska veidiem, ko aptver 1. punkta a) līdz h) apakšpunktā paredzētās sociālā nodrošinājuma jomas,

vai

b) vienīgi kā īpaša aizsardzība invalīdiem."

5 Regulas Nr. 1408/71 10. panta 1. punkta, kas saistīts ar atteikšanos no noteikumiem par dzīvesvietu, pirmajā daļā ir noteikts:

"Izņemot gadījumus, kad šajā regulā paredzēts citādi, invaliditātes, vecuma pabalstus vai naudas pabalstus apgādnieka zaudējuma gadījumā, pensijas par nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību un apbedīšanas pabalstus, kas iegūti saskaņā ar vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību aktiem, nevar nekādā veidā samazināt, pārveidot, apturēt, atsaukt vai konfiscēt tāda iemesla dēļ, ka to saņēmējs dzīvo citā dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā atrodas institūcija, kas ir atbildīga par to maksāšanu."

6 Regulas Nr. 1408/71 10.a panta 1. punktā ir paredzēts:

"Neatkarīgi no 10. panta un III sadaļas personām, uz kurām attiecas šī regula, īpašos uz iemaksām nebalstītos naudas pabalstus [speciālos no iemaksām neatkarīgos naudas pabalstus], kas minēti 4. panta 2.a punktā, piešķir vienīgi tajā dalībvalstī, kurā tās dzīvo, saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem, ja šādi pabalsti ir uzskaitīti II a pielikumā. Šos pabalstus piešķir dzīvesvietas institūcija uz sava rēķina."

7 Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 19. panta 1. punktu:

"Tāds darbinieks vai pašnodarbināta persona, kas dzīvo kādā dalībvalstī, kura nav kompetentā valsts, un kas atbilst kompetentās valsts tiesību aktu nosacījumiem par tiesībām uz pabalstiem, attiecīgā gadījumā ievērojot 18. pantu, savas dzīvesvietas valstī saņem:

a) pabalstus natūrā, ko kompetentās institūcijas vārdā nodrošina dzīvesvietas institūcija saskaņā ar tiesību aktiem, ko piemēro šī institūcija, tā, it kā viņš būtu tajā apdrošināts;

b) naudas pabalstus, ko nodrošina kompetentā institūcija saskaņā ar tiesību aktiem, ko tā piemēro. [..]"

8 Padomes 1992. gada 30. aprīļa Regulas (EEK) Nr. 1247/92, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1408/71 (OV L 136, 1. lpp.) un ar kuras 1. pantu Regulā Nr. 1408/71 tika iekļauti iepriekš minētie 4. panta 2.a punkts un 10.a pants, trešā un ceturtā apsvēruma redakcija ir šāda:

"tā kā ir arī jāņem vērā Tiesas prakse, kas apliecina, ka daži attiecīgu valstu tiesību aktos paredzētie pabalsti to cilvēku loka dēļ, uz kuriem šādi tiesību akti attiecas, kā arī to mērķu un piemērošanas veida dēļ var vienlaikus ietilpt gan sociālā nodrošinājuma, gan sociālās palīdzības kategorijā;

tā kā Tiesa ir noteikusi, ka dažos aspektos tiesību akti, saskaņā ar kuriem tiek piešķirti šādi pabalsti, līdzinās sociālajai palīdzībai tajā ziņā, ka vajadzības ir būtisks to piemērošanas kritērijs un ka nosacījumi, kas dod tiesības uz tiem, nebalstās uz nodarbinātības vai iemaksu laika posmu summēšanas rezultātiem, savukārt citos aspektos tie līdzinās sociālajai palīdzībai tādā mērā, ka šeit nepastāv rīcības brīvība attiecībā uz to, kā šādus paredzētos pabalstus piešķirt, un ka pabalstu saņēmējiem piešķir juridiski noteiktu statusu".

9 Regulas Nr. 1408/71 95.b pantā, kura nosaukums ir "Pārejas noteikumi Regulas (EEK) Nr. 1247/92 piemērošanai", ir ietverts 9. punkts šādā redakcijā:

"Regulas (EEK) Nr. 1247/92 1. panta piemērošana nevar būt par pamatu, lai noraidītu pieteikumu par īpašu uz iemaksām nebalstītu pabalstu [speciālu no

iemaksām neatkarīgu pabalstu], ko piešķir pensijas palielinājuma veidā, ja šādu pieteikumu iesniegusi attiecīgā persona, kas ir atbildusi šā pabalsta piešķiršanas nosacījumiem pirms 1992. gada 1. jūnija, arī tad, ja šī persona dzīvo citā dalībvalstī, nevis kompetentajā dalībvalstī, ar noteikumu, ka pabalsta pieteikums ir iesniegts piecu gadu laikā, sākot no 1992. gada 1. jūnija."

10 Regulas Nr. 1408/71 II a pielikumā zem virsraksta "Francija" ir ietverta šāda norāde:

"a) papildu pabalsts no Nacionālā solidaritātes fonda (1956. gada 30. jūnija likums)".

Valsts tiesības

11 Sociālā nodrošinājuma kodeksa (*Code de la sécurité sociale*), tajā redakcijā, kas bija piemērojama pamata lietas faktiem, L. 815-2. panta pirmajā daļā bija paredzēts, ka "ikvienai personai, kurai ir Francijas pilsonība un kas dzīvo Francijas metropolē vai L. 715-1. pantā minētajā departamentā [..], un kas ir sasniegusi minimālo vecumu, kas darba nespējas gadījumā ir zemāks, un kas saņem vienu vai vairākus vecuma pabalstus atbilstoši normatīvajiem vai administratīvajiem aktiem [..], ir tiesības uz papildu pabalstu" ar šajā kodeksā paredzētajiem nosacījumiem.

12 Šī kodeksa R. 815-2. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka šis minimālais vecums parasti ir sešdesmit pieci gadi, bet darba nespējas gadījumā — sešdesmit gadi.

13 Saskaņā ar minētā kodeksa L. 815-2-1., L. 815-7. un L. 815-8. pantu Fonds atmaksā papildu pabalstu tām organizācijām vai dienestiem, kas ir atbildīgi par tā izmaksu, tas tiek izmaksāts pēc attiecīgo personu tieša lūguma un tas ir maksājams tikai tiktāl, ciktāl šī pabalsta kopsumma un pieteikuma iesniedzēja personiskie līdzekļi nepārsniedz noteiktus dekrētā paredzētus robežlīmeņus.

14 No papildu informācijas, kas Tiesas kancelejā iesniegta 2006. gada 8. maijā, atbildot uz Tiesas lūgumu iesniedzējtiesai sniegt skaidrojumu atbilstoši Reglamenta 104. panta 5. punktam, izriet, ka papildu pabalsts, par kuru ir atbildīgs ar 1993. gada 22. jūlija likumu Nr. 93/936 izveidotais Fonds, papildina pamata pabalstu garantētā minimālā vecuma robežās un ka tiesības uz minēto pabalstu ir atkarīgas no resursu pārbaudes Sociālā nodrošinājuma kodeksa no R. 815-21. līdz R. 815-32. pantā paredzētajos nosacījumos.

15 Atbilstoši šī kodeksa L. 135-1. panta pirmajai daļai Fonda uzdevums ir nodrošināt vecuma pabalstu, kas nav atkarīgi no iemaksām un kas ietilpst nacionālās solidaritātes sistēmā, finansēšanu. No šī kodeksa L. 135-3. panta un Francijas valdības rakstveida apsvērumiem izriet, ka Fonda ienākumi, kas tiek novirzīti tā izdevumu atbilstoši minētajam L. 135-1. pantam finansēšanai, sastāv vai laika posmā no 1994. gada līdz 2003. gadam ir sastāvējuši no vispārējo sociālās apdrošināšanas iemaksu un solidaritātes sociālās apdrošināšanas iemaksu kopuma vai to daļas, kas ir jāmaksā uzņēmumiem, kā arī — mazākā mērā — no sociālā nodokļa 2 % apmērā, no nodevas par dzērieniem un nodokļa par papildu vecuma pensiju (*taxe prévoyance*).

16 Vispārējās sociālās apdrošināšanas iemaksas ir veicamas par fizisku personu ienākumiem no darbības un tiem pielīdzināmiem ienākumiem, kā arī par ienākumiem no kapitāla, noguldījumiem un azartspēlēm. Solidaritātes sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas jāmaksā uzņēmumiem, un sociālo nodokli 2 % apmērā veido attiecīgi to uzņēmumu apgrozījuma nodoklis, kas maksā uzņēmumu ienākuma nodokli, un Francijā dzīvojošo fizisko personu ienākumi no kapitāla vai noguldījumiem.

Pamata prāvas fakti un prejudiciālais jautājums

17 Peress Naranjo — prasītājs pamata prāvā —, kurš dzimis 1931. gada 27. septembrī, ir Spānijas pilsonis. Viņš bija nodarbināts Francijā laika posmā no 1957. līdz 1964. gadam un pēc tam atgriezās Spānijā. Kopš 1991. gada 1. novembra viņš saņem vecuma pensiju no Francijas [sociālā nodrošinājuma] sistēmas.

18 1997. gada 28. maijā viņš lūdza izmaksāt papildu pabalstu no Ziemeļpikardijas reģiona Slimokases (*CRAM*). Tā kā viņa pieteikums tika noraidīts, viņš cēla prasību *Tribunal des affaires de sécurité sociale de Lille* [Lilles Sociālā nodrošinājuma lietu tiesa], kas to ar 2001. gada 13. decembra spriedumu noraidīja.

19 Izskatot prasītāja pamata prāvā iesniegto apelācijas sūdzību par šo spriedumu, arī *Cour d'appel de Douai* [Duē Apelācijas tiesa] ar 2003. gada 28. februāra spriedumu to noraidīja, pamatojoties uz to, ka papildu pabalsts, kas tieši minēts Regulas Nr. 1408/71 II a pielikumā, ietilpst īpašā pabalstu kategorijā, kas tiek apzīmēti par "speciāliem no iemaksām neatkarīgiem pabalstiem", un kas, tā kā tie ietilpst šīs regulas 10.a pantā, kopš 1992. gada 1. jūnija nav vairs piemērojami ārpus valsts teritorijas, jo tas ir datums, kurā attiecīgā persona neatbilda nosacījumam par Francijas tiesiskajā regulējumā paredzēto vecumu.

20 Prasītājs pamata prāvā vērsās *Cour de cassation* [Kasācijas tiesa] un, pamatojot savu kasācijas sūdzību, norādīja, ka papildu pabalsts nav nedz speciāls pabalsts, nedz no iemaksām neatkarīgs pabalsts un ka, atbalstot pretēju viedokli tikai tāpēc, ka šis pabalsts ir tieši minēts Regulas Nr. 1408/71 II a pielikumā, un neveicot nekādu šī pabalsta rakstura pārbaudi, *Cour d'appel de Douai* ir pārkāpusi minētās regulas 4. panta 2.a punktu un 10.a pantu.

21 Šajos apstākļos *Cour de cassation* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

"Vai Kopienu tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka papildu pabalstam, par ko ir strīds šajā lietā un kas ir minēts Regulas Nr. 1408/711 II a pielikumā, ir īpašs un no iemaksām neatkarīgs raksturs, un tādēļ to saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 10.a un 95.b pantu nevar piešķirt personai, kurai [attiecīgajā dalībvalstī] nav dzīvesvietas un kura līdz 1992. gada 1. jūnijam nebija sasniegusi attiecīgo vecumu, vai arī tādējādi, ka, tā kā tas ir sociālā nodrošinājuma pabalsts, tas atbilstoši tās pašas Regulas 19. panta 1. punktam ir jāpiešķir attiecīgajai personai, kas atbilst pabalsta piešķiršanas nosacījumiem, neatkarīgi no tās dzīvesvietas dalībvalsts?"

Par pieņemamību

22 Somijas valdība apstrīd uzdotā jautājuma pieņemamību, pamatojoties uz to, ka iesniedzējtiesas lēmumā nav pietiekami atspoguļots atbilstošais prāvas tiesiskais regulējums un ka iesniegtā informācija ir tik nepilnīga, ka minētā valdība nevar iesniegt savus apsvērumus par šo jautājumu.

23 Tomēr iesniedzējtiesa pēc Tiesas lūguma ir sniegusi skaidrojumus par atbilstošo valsts tiesisko regulējumu. Turklāt dalībvalstīm un Kopienu iestādēm ir bijusi iespēja papildināt savus apsvērumus tiesas sēdes laikā. Pastāvot šādiem apstākļiem, Tiesa uzskata, ka tai ir sniegta pietiekama informācija, lai tā varētu atbildēt uz uzdoto jautājumu.

24 No tā izriet, ka uzdotais jautājums nav atzīstams par nepieņemamu.

Par prejudiciālo jautājumu

25 Uzdodot savu jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai tāds pabalsts kā papildu pabalsts, kas minēts Regulas Nr. 1408/71 II a pielikumā zem virsraksta "Francija", ir uzskatāms par speciālu no iemaksām neatkarīgu pabalstu minētās regulas 4. panta 2.a punkta izpratnē, redakcijā, kas bija piemērojama pamata prāvas faktu rašanās brīdī. Ja tas tā ir, tad saskaņā ar šīs regulas 10.a pantu un 95.b pantu tādam pieteikuma iesniedzējam, kura dzīvesvieta nav attiecīgajā valstī un kurš

1992. gada 1. jūnijā nav atbildis nosacījumam saistībā ar vecumu, nav tiesību uz šo pabalstu; savukārt gadījumā, ja šis pabalsts nevar tikt atzīts par speciālu no iemaksām neatkarīgu pabalstu, tas attiecīgajām personām, kas šajā datumā ir atbildušas nosacījumiem saistībā ar vecumu saskaņā ar šīs regulas 19. panta 1. punktu, būtu izmaksājams neatkarīgi no dalībvalsts, kurā šīs personas dzīvo.

26 Tiesa jau ir izskatījusi jautājumu par to, vai papildu pabalstu ir iespējams izmaksāt ārpus valsts teritorijas, un ir atzinusi, ka tas, ka šī pabalsta izmaksa ir atkarīga no nosacījuma par dzīvesvietu Francijas teritorijā, ir pretrunā Regulas Nr. 1408/71 10. panta 1. punktam (skat. 1987. gada 24. februāra spriedumu apvienotajās lietās no 379/85 līdz 381/85 un 93/86 *Giletti* u.c., *Recueil*, 955. lpp., 17. punkts, un 1990. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-236/88 Komisija/Francija, *Recueil*, I-3163. lpp., 14. un 20. punkts).

27 Tomēr pēc šo spriedumu pasludināšanas ar Regulu Nr. 1247/92 tika izdarīti grozījumi Regulā Nr. 1408/71, iekļaujot tajā tostarp 4. panta 2.a punktu un 10.a pantu. Atbilstoši 10.a panta pirmajai daļai speciālos no iemaksām neatkarīgos pabalstus, kas minēti 4. panta 2.a punktā, piešķir vienīgi tām personām, kas dzīvo tās dalībvalsts teritorijā, kuras kompetencē ietilpst šo pabalstu izmaksa.

28 Jautājums par to, vai papildu pabalstu ir iespējams izmaksāt ārpus valsts teritorijas, līdz ar to ir jāizvērtē, ņemot vērā minēto 10.a pantu.

29 No Tiesas judikatūras izriet, ka Regulas Nr. 1408/71 10.a pantā paredzētās normas, ar kurām izdarīta atkāpe no nosacījuma, ka sociālā nodrošinājuma pabalsti ir izmaksājami ārpus valsts teritorijas, ir jāinterpretē šauri. Šī norma var attiekties tikai uz pabalstiem, kas atbilst šīs regulas 4. panta 2.a punkta nosacījumiem, proti, pabalstiem, kuri ir gan īpaši un nav atkarīgi no iemaksām, gan ir minēti šīs regulas II a pielikumā (šajā sakarā skat. 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-160/02 *Skalka*, *Recueil*, I-5613. lpp., 19. punkts, kā arī 2006. gada 6. jūlija spriedumu lietā C-154/05 *Kersbergen-Lap* un *Dams-Schipper*, Krājums, I-6249. lpp., 25. punkts).

30 Kā atgādināts šī sprieduma 10. punktā, papildu pabalsts ir minēts Regulas Nr. 1408/71 II a pielikumā.

31 Līdz ar to ir jāpārbauda, pirmkārt, vai šim pabalstam ir īpašs raksturs un, otrkārt, vai tam ir no iemaksām neatkarīgs raksturs.

Par papildu pabalsta īpašo raksturu

32 Tiesa jau ir nospriedusi, ka īpašs pabalsts Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punkta izpratnē ir definējams atkarībā no mērķa, kam tas domāts. Tam ir jābūt sociālā nodrošinājuma pabalsta aizstājējam vai papildinājumam un kā sociālai palīdzībai, kas pamatojama ar ekonomiskiem un sociāliem apsvērumiem, kā arī ar objektīvu kritēriju palīdzību noteiktam tiesiskajā regulējumā (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Skalka*, 25. punkts, kā arī lietā *Kersbergen-Lap* un *Dams-Schipper*, 30. punkts).

33 Attiecībā uz saistību starp papildu pabalstu un sociālo nodrošinājumu ir vispārzināms, ka šis pabalsts, tā kā to piešķir ar mērķi palielināt sociālā nodrošinājuma pensijas, ir ar to saistīts. Tādējādi papildu pabalstam, kas papildina

Regulas Nr. 1408/71 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto vecuma pabalstu, ir tāda pati piemērojamība attiecībā uz personām kā šim pēdējam minētajam pabalstam, un tam ir nepieciešams tas pats minimālais vecums, lai iestātos tiesības uz tā saņemšanu.

34 Runājot par saistību starp papildu pabalstu un sociālo palīdzību, kā to savu secinājumu 36. punktā ir uzsvēris ģenerāladvokāts, šī pabalsta mērķis ir nodrošināt tā saņēmējam minimālos iztikas līdzekļus pensijas nepietiekamības gadījumā. Tas būtībā tiek piešķirts personām, kas sasniegušas pensionēšanās vecumu un kuru kopējie līdzekļi ir zemāki par valsts tiesību aktos noteikto minimumu. Šī pabalsta, kas papildina tā saņēmēja līdzekļus līdz tiesību aktos paredzētajam līmenim, apmērs līdz ar to ir dažāds atkarībā no minētajiem līdzekļiem. Personiskajām vajadzībām, t.i., katra saņēmēja individuālajai finansiālajai situācijai, līdz ar to ir noteicošā loma. Turklāt no iesniedzējtiesas iesniegtās informācijas izriet, ka papildu pabalsta piešķiršana nav saistīta ar nosacījumiem par nodarbinātības laika posmu vai iemaksu veikšanu.

35 No tā izriet, ka šim papildu pabalstam, kas ir saistīts gan ar sociālo nodrošinājumu, gan ar sociālo palīdzību, ir jaukts raksturs un tas ir atzīstams par speciālu pabalstu.

Par papildu pabalsta no iemaksām neatkarīgo raksturu

36 Attiecībā uz jautājumu, vai papildu pabalstam ir no iemaksām neatkarīgs raksturs vai nav, no judikatūras izriet, ka izšķirošais kritērijs šajā jomā ir attiecīgā pabalsta faktiskais finansēšanas veids. Tiesai jāpārbauda, vai finansējums tieši vai netieši nāk

no sociālās apdrošināšanas iemaksām vai no valsts līdzekļiem (šajā sakarā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Skalka*, 28. punkts, kā arī lietā *Kersbergen-Lap* un *Dams-Schipper*, 36. punkts). Lai veiktu šo pārbaudi, tomēr var būt nepieciešams izskatīt valsts tiesisko regulējumu un praksi tik detalizētā un skrupulozā veidā, ka tas pārsniegtu Tiesas funkcijas prejudiciālā nolēmuma tiesvedības ietvaros, un līdz ar to, lai varētu atrisināt strīdu, var izrādīties, ka ir nepieciešama turpmāka sadarbība ar iesniedzējtiesu.

37 Šajā sakarā vispirms ir jānorāda, tāpat kā to atzīmē Komisija, — kaut arī papildu pabalstu izmaksā slimokases, tām vēlāk to atmaksā Fonds, kā rezultātā par šī pabalsta izmaksu atbild Fonds.

38 Turpinājumā ir jāatzīmē, kā tas izriet no šī sprieduma 15. punkta, ka Fonda līdzekļus veido galvenokārt vispārējās sociālās apdrošināšanas iemaksas un solidaritātes sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas jāveic uzņēmumiem.

39 Visbeidzot, runājot par Fonda līdzekļu veidu, prasītājs pamata prāvā un Spānijas valdība Tiesā apstrīd vienīgi vispārējo sociālās apdrošināšanas iemaksu atzīšanu par nodokļiem. Atsaucoties uz 2000. gada 15. februāra spriedumu lietā C-169/98 Komisija/Francija (*Recueil*, I-1049. lpp.), prasītājs pamata prāvā uzskata, ka vispārējās sociālās apdrošināšanas iemaksas ir uzskatāmas par sociālās apdrošināšanas iemaksām un līdz ar to ka papildu pabalstam ir no iemaksām atkarīgs raksturs.

40 Tādējādi ir jānosaka, vai tādas iemaksas kā vispārējās sociālās apdrošināšanas iemaksas ir uzskatāmas par sociālās apdrošināšanas iemaksām vai par valsts līdzekļiem, kam nav šādām iemaksām raksturīgo iezīmju.

41 Vispirms ir jānorāda, ka lietā, kuras rezultātā tika pieņemts iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Francija, specifiskais jautājums par vispārējo sociālās apdrošināšanas iemaksu kvalificēšanu Regulas Nr. 1408/71 4. panta 2.a punkta piemērošanas nolūkiem netika apskatīts, bet tika aplūkots vienīgi jautājums par to, kurā dalībvalstī attiecīgajai personai būtu jāveic šīs iemaksas, piemērojot Regulas Nr. 1408/71 13. pantu.

42 Jautājums par vispārējo sociālās apdrošināšanas iemaksu veidu rodas konkrēti attiecībā uz minēto iemaksu veikšanu par ienākumiem no darbības un tiem pielīdzināmiem ienākumiem, kam Francijā ir pakļauti darba ņēmēji un pašnodarbinātās personas un kas, kā tas izriet no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, veido ievērojamu daļu no Fonda, kurš finansē papildu pabalstu, līdzekļiem.

43 Vispārējām sociālās apdrošināšanas iemaksām par ienākumiem no darbības un tiem pielīdzināmiem ienākumiem ir zināma līdzība ar vispārējās sociālā nodrošinājuma sistēmas iemaksām, it īpaši attiecībā uz apliekamo summu un iekasēšanas veidu.

44 Turklāt iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Francija 35. punktā Tiesa ir atzinusi, ka šīs iemaksas pretēji atskaitījumiem, kas paredzēti valsts varas iestāžu vispārējo izdevumu segšanai, ir konkrēti un tieši saistītas ar sociālā nodrošinājuma finansēšanu Francijā.

45 Lai noteiktu, vai papildu pabalstam ir no iemaksām atkarīgs raksturs vai nav, ar to vien, ka vispārējās sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek novirzītas sociālā nodrošinājuma finansēšanai, nepietiek, lai varētu pierādīt, ka papildu pabalsts kā tāds ir atzīstams par pabalstu, kam ir no iemaksām atkarīgs raksturs.

46 Šajā sakarā ir jānoskaidro, vai pastāv identificējama saistība starp, no vienas puses, papildu pabalstu un, no otras puses, vispārējām sociālās apdrošināšanas iemaksām par ienākumiem no darbības un tiem pielīdzināmiem ienākumiem.

47 Kā izriet no Tiesai iesniegtās informācijas, starp papildu pabalstu un vispārējām sociālās apdrošināšanas iemaksām par ienākumiem no darbības un tiem pielīdzināmiem ienākumiem pastāvošā saikne neatbilst šim nosacījumam.

48 Pirmkārt, šķiet, ka Fonda, kurš nodrošina papildu pabalstam vajadzīgos līdzekļus, uzdevums saskaņā ar atbilstošajiem valsts tiesību aktiem ir nodrošināt tādu vecuma apdrošināšanas pabalstu izmaksu, kuriem ir no iemaksām neatkarīgs raksturs un kas ietilpst nacionālās solidaritātes sistēmā, kurā papildu pabalsts veido tikai ierobežotu daļu.

49 Otrkārt, kaut arī ir tiesa, ka vispārējās sociālās apdrošināšanas iemaksas par ienākumiem no darbības un tiem pielīdzināmiem ienākumiem veido ievērojamu daļu no Fonda ienākumiem, šos ienākumus veido arī citas iemaksas un atskaitījumi, kuru atzīšana par nodokļiem Tiesā nav apstrīdēta.

50 Treškārt, vispārējās sociālās apdrošināšanas iemaksas par ienākumiem no darbības un tiem pielīdzināmiem ienākumiem tiek izmantotas ne tikai Fonda finansēšanai, bet arī citu sociālo sistēmu finansēšanai.

51 Ceturtkārt, papildu pabalsta piešķiršanas nosacījumi un aprēķināšanas kārtība nav noteikta, ņemot vērā kādas veiktās iemaksas attiecībā uz to saņēmējiem.

52 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, šķiet, ka, pat pieņemot, ka daļa no vispārējām sociālās apdrošināšanas iemaksām, kas tiek iekasētas par ienākumiem no darbības un tiem pielīdzināmiem ienākumiem, drīzāk ir jāuzskata par iemaksu nekā par finansējumu, kas nāk no valsts līdzekļiem, saistība starp šīm iemaksām un papildu pabalstu nav pietiekami identificējama, lai šo pabalstu varētu atzīt par pabalstu, kam ir no veiktajām iemaksām atkarīgs raksturs.

53 Iesniedzējtiesas kompetencē ir pārbaudīt šī sprieduma 48.–52. punktā minēto apstākļu precizitāti, lai konstatētu, vai attiecīgajam pabalstam ir no iemaksām atkarīgs raksturs vai nav.

Par iespējamo pārejas pasākumu piemērošanu

54 Saskaņā ar vispārēju noteikumu sociālā nodrošinājuma pabalsti Regulas Nr. 1408/71 izpratnē ir piemērojami arī ārpus valsts teritorijas, t.i., tiesības uz šiem pabalstiem nevar būt tikai tām personām, kuru dzīvesvieta ir kompetentajā dalībvalstī. Tomēr, kā tas norādīts šī sprieduma 27. punktā, minētās regulas 10.a pantā ir paredzēta atkāpe attiecībā uz speciālajiem no iemaksām neatkarīgajiem skaidras naudas pabalstiem, kas minēti šīs regulas 4. panta 2.a punktā, nosakot, ka tiesības uz minētajiem pabalstiem ir vienīgi tām personām, kas dzīvo šīs valsts teritorijā, ja šādi pabalsti ir uzskaitīti minētās regulas II a pielikumā.

55 Tomēr Kopienu likumdevējs, ar Regulu Nr. 1247/92 iekļaujot Regulā Nr. 1408/71 10.a pantu, šīs pēdējās minētās regulas 2. pantā ir paredzējis pārejas noteikumus. Šī panta 2. punkts, kura noteikumi ar Padomes 1995. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 3095/95 (OV L 335, 1. lpp.) palīdzību ir pēc būtības atspoguļoti Regulas Nr. 1408/71 95.b panta 9. punktā, attiecas uz tādas personas situāciju, kas, dzīvojot citas dalībvalsts, nevis kompetentās valsts teritorijā, nav iesniegusi pieteikumu īpašā pabalsta saņemšanai, kaut arī tā atbilda šī pabalsta piešķiršanas nosacījumiem pirms 1992. gada 1. jūnija, kas ir datums, kad stājās spēkā Regula Nr. 1247/92, un paredz, ka šīs personas rīcībā ir piecu gadu termiņš, sākot no šī datuma, lai iesniegtu savu pieteikumu attiecībā uz konkrēto īpašo pabalstu.

56 No tā izriet, ka atbilstoši šim pārejas noteikumam nosacījums par dzīvesvietu nav piemērojams, ja persona, kas atbilda tāda pabalsta kā papildu pabalsts piešķiršanas nosacījumiem pirms 1992. gada 1. jūnija, ir iesniegusi savu pieteikumu minētajā termiņā.

57 Saskaņā ar iesniedzējtiesas lēmumu prasītājs pamata prāvā, lai arī pēc 1991. gada 1. novembra saņēma vecuma pensiju no Francijas sistēmas, neatbilda tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem par papildu pabalsta piešķiršanu 1992. gada 1. jūnijā. Kā tas izriet no šī sprieduma 12. punkta, šis pabalsts var tikt piešķirts tikai tādiem vecuma pensijas saņēmējiem, kas sasnieguši 65 gadu vecumu vai 60 gadu vecumu darba nespējas gadījumā.

58 Komisija norāda uz iespēju, ka Peress Naranjo varētu atsaukties uz attiecīgajiem pārejas noteikumiem, ja varētu pierādīt, ka viņš bija darba nespējīgs pirms 1992. gada 1. jūnija.

59 Tomēr ir acīmredzams, ka, pirmkārt, tā kā viņš ir dzimis 1931. gada 27. septembrī, prasītājs pamata prāvā 1992. gada 1. jūnijā vēl nebija sasniedzis 65 gadu vecumu un ka, otrkārt, viņš saņēma vecuma pensiju no Francijas sistēmas, kas tika izmaksāta parastā kārtībā, nevis saistībā ar darba nespēju.

60 Tā kā iesniedzējtiesa nav uzdevusi Tiesai jautājumus šajā sakarā, nav jāizskata šī Komisijas izvirzītā hipotēze.

61 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka tāds pabalsts kā papildu pabalsts, kas minēts Regulas Nr. 1408/71 II a pielikumā zem virsraksta "Francija", ir uzskatāms par speciālu pabalstu. Papildu pabalsta finansēšanas kārtības pārbaude, pamatojoties uz Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, atklāj, ka nepastāv pietiekami identificējama saistība starp vispārējām sociālās apdrošināšanas iemaksām un attiecīgo pabalstu, kā rezultātā jāsecina, ka papildu pabalstam ir no iemaksām neatkarīgs raksturs. Tomēr iesniedzējtiesai ir

jāpārbauda šī sprieduma 48.–52. punktā minēto apstākļu precizitāte, lai konstatētu, vai šim pabalstam ir no iemaksām atkarīgs raksturs vai nav.

Par tiesāšanās izdevumiem

62 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata prāvā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Tāds pabalsts kā papildu pabalsts, kas minēts Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97, II a pielikumā zem virsraksta "Francija", ir uzskatāms par speciālu pabalstu. Papildu pabalsta finansēšanas kārtības pārbaude, pamatojoties uz Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, atklāj, ka nepastāv pietiekami identificējama saistība starp vispārējām sociālās apdrošināšanas iemaksām un attiecīgo pabalstu, kā rezultātā jāsecina, ka papildu pabalstam ir no iemaksām neatkarīgs raksturs. Tomēr iesniedzējtiesai ir jāpārbauda šī sprieduma 48.–52. punktā minēto apstākļu precizitāte, lai konstatētu, vai šim pabalstam ir no iemaksām atkarīgs raksturs vai nav.

[Paraksti]